

EIMERIA IR *CRYPTOSPORIDIUM* INVAZIJOS PAPLITIMAS LIETUVOS GALVIJŲ FERMOSE

Brian Lassen¹, Toivo Järvis²

¹*Estijos gyvybės mokslų universitetas, Veterinarinės medicinos ir gyvulininkystės institutas,
Kreutzwaldi 62, 51014 Tartu, Estija, tel. + 372 528 8411; faks. + 372 731 3230; el. paštas: lassen@emu.ee*

²*Estijos gyvybės mokslų universitetas, Veterinarinės medicinos ir gyvulininkystės institutas,
Kreutzwaldi 62, 51014 Tartu, Estija, tel. + 372 731 3210; faks. + 372 731 3230; el. paštas: toivo.jarvis@emu.ee*

Santrauka. *Eimeria* ir *Cryptosporidium* kokcidijos yra plačiai paplitusios ir sukelia galvijų sveikatos problemų visame pasaulyje. Kadangi apie šių parazitų atskirų rūšių paplitimą tarp Lietuvos galvijų literatūroje duomenų rasta nedaug, buvo atliktas tyrimas, kurio metu eimeriozės ir kriptosporidiozės iširtos septyniose galvijų fermose. Tirta atskirų pirmuonių rūšių paplitimas ir invazijos intensyvumas pagal gyvulio amžių. Flotacijos metodu iširta po 15 išmatų mėginių iš kiekvienos fermos, galvijai suskirstyti į grupes pagal amžių: jaunesni kaip 3, 3–12 ir vyresni nei 12 mėnesių. Eimeriozė buvo tiriama MacMaster metodu, o kriptosporidijų oocistų buvo imami tepinėliai, dažomi Ziehl–Neelsen metodu, ir tada skaičiuojama mikroskopu. *Eimeria* oocistos buvo sporuliuojamos ir diferencijuojamos pagal rūšis. Visose tirtose fermose rasta ir eimerijų, ir kriptosporidijų. *Cryptosporidium* buvo tolygiai paplitusios įvairaus amžiaus grupėse, tuo tarpu *Eimeria* dažniausiai rasta vyresnių nei 3 mėn. galvijų organizme. Vidutinis oocistų kiekis 1 grame išmatų buvo nedidelis visose gyvulių grupėse. Nustatyta 11 *Eimeria* patogeninių rūšių. Mūsų tyrimų rezultatai parodė, kad eimerijos ir kriptosporidijos Lietuvos fermose yra plačiai paplitusios tarp įvairaus amžiaus grupių galvijų.

Raktažodžiai: kokcidijos, *Cryptosporidium*, *Eimeria*, galvijai.